

SHIPYARD

MODEL KARTONOWY • KARTONMODELLBAU • SCALE PAPER MODEL NR4

HOTEL EDISON

HMS Cleopatra

PORADNIK cz.2

1:96
DŁUGOŚĆ
MODELU
72cm

32 DZIAŁOWA FREGATA Z 1778 ROKU

HMS „CLEOPATRA”

HMS „Cleopatra” była jedną z 17 fregat klasy „Amazon” zbudowanych w latach 1775-1782, należała do całej serii tzw. prawdziwych fregat („true frigates”) różnych klas budowanych w różnych stoczniach.

Klasę „Amazon” projektował THOMAS SLADE, który zaprojektował m.in. słynne „VICTORY” Nelsona.

Fregaty wypełniały we flotach wielorakie zadania. Patrowanie akwenów morskich, blokada wrogich portów w czasie wojny, śledzenie ruchu wrogich flot, konwojowanie statków handlowych, bliskie i dalekie rozpoznanie, a także prace badawcze i kartograficzne.

Do historii przeszedł rejs 24 działowej fregaty HMS „PANDORA”, którą wysłano w celu ujęcia buntowników z „BOUNTY” (Nr 1 „SHIPYARDU”). „Pandora” miała identyczne proporcje jak „Cleopatra”, była jedynie nieco mniejsza.

Pomimo szerokiego spektrum działania fregaty były okrętami wyspecjalizowanymi i zajmowały określone miejsce we flotach. Dobrze uzbrojone doskonale radziły sobie z okrętami przemysłowymi i korsarzami. Brały udział w wielu potyczkach i we wszystkich wielkich bitwach i operacjach morskich.

HMS „Cleopatra” została zbudowana w stoczni w Bristolu, zwodowana 26 XI 1779 roku. Do służby czynnej „weszła” 9 VII 1780 roku. W 1805 roku została zdobyta przez Francuzów, ale znajdowała się w ich rękach tylko tydzień. „Odbita” wróciła do służby, a w 1814 roku została rozebrana.

„Cleopatra” należała do okrętów tzw. „piątej rangi”.

Dane okrętu:

Długość stępki ok. 104 stopy (31m. 87 cm)

Szerokość ok. 35 stóp (10 m. 74 cm)

Długość kadłuba (max) ok. 44,5 m.

Długość max. Z bukszprytem i bomem ok. 69 m.

Uzbrojenie:

26 armat 12 funtowych, 6 armat 6 funtowych,

12 armat 1,5 funtowych

Łodzie okrętowe:

Pinas („Pinnace”) o dł. 30 stóp (ok. 9 m.)

Kuter („Cutter”) o dł. 18 stóp (ok. 5,5 m.)

2 Kutry o dł. 24 stóp (ok. 7,5 m.)

1 szalupa („Launch”) o dł. 24 stóp (ok. 7,5 m.)

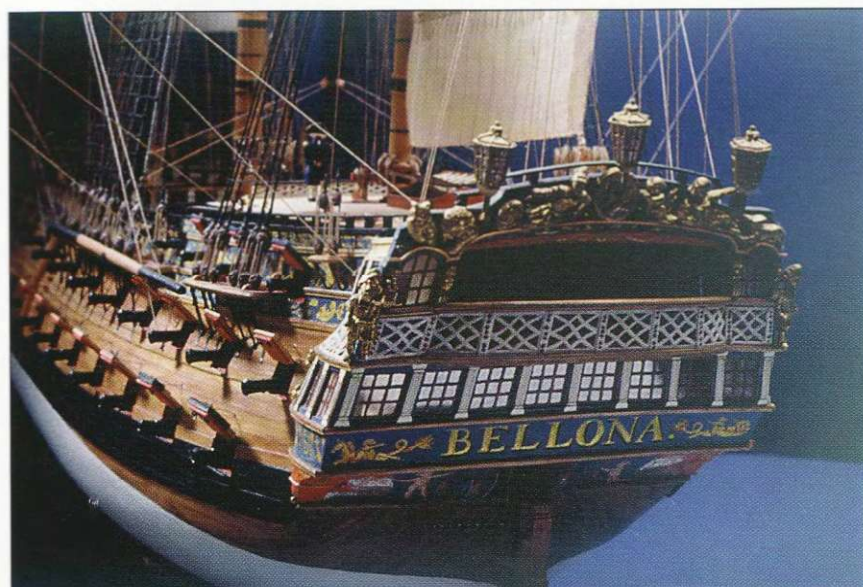
Bandery:

Bandera wojenna na flagsztoku na rufie, tzw. „Union Jack” na bukszprycie, bandera Św. Jerzego na fokmaszcie.

Na zdjęciach przedstawiamy kolejny model wykonany z kartonu. Jest to 74. działowy okręt liniowy HMS Bellona, bogato zdobiony malowidłami, rzeźbami z pięną rzeźbą dziobową. Na pokładzie rufo-
wym stoi kapitan Robert Faulkner, który dowodził tym okrętem ww 1761 roku. Metody wykonania wszystkich tych elementów będziemy publikować w naszym poradniku.

Model Bellony wydany zostanie w jednym z kolejnych numerów Shipyardu.

Model wykonał B. Kłyszynski l.17

Szanowni Czytelnicy!

Wydaliśmy dopiero cztery numery naszego czasopisma, a otrzymaliśmy od Was sporą ilość listów. Piszecie w nich wiele miłych słów, za które bardzo dziękujemy. Rozmowy przez telefon również są dla nas bardzo satysfakcjonujące. Wszystko to sprawiło, że chcielibyśmy wprowadzić nowy dział. W związku z tym, jeżeli chcecie pochwalić się swoimi osiągnięciami, przyslijcie do nas zdjęcia wykonanych z „SHIPYARDU” modeli. Znajdą się one w naszej nowej rubryce „MODELE NASZYCH CZYTELNIKÓW”. Mamy nadzieję, że również Wam sprawi to wiele satysfakcji. Zdjęcia prosimy przysyłać na adres Redakcji.

Poniżej prezentujemy zdjęcia modeli wykonanych przez Pana Jana Olejniczaka z Wałbrzycha. (Przepraszamy za amatorską jakość oryginału).

Przed przystąpieniem do budowy okrętu należy zapoznać się z rysunkami i znakami zawartymi w opisie. Jeżeli planujemy „waloryzację” modelu (indywidualne wykonanie wielu części modelu, które uautentyczniają jego wygląd), można pokryć pokłady oraz burty paskami kartonu i pomalować farbami akrylowymi. Będzie to doskonale imitować „drewniany” kadłub.

Sposoby wykonania tych elementów będziemy szczegółowo opisywać w kolejnych numerach poradnika. Aby uzyskać lepszą gładkość kadłuba, należy część „podwodną” szpachlować i pokryć białą farbą akrylową lub farbą firmy „HUMBROL”.

I. Materiały i narzędzia niezbędne do budowy modelu:

- klej butapren, wikal
- nici różnej grubości
- karton różnej grubości
- drut o średnicy 0,5 mm; 0,25 mm; 1,0 mm
- nożyczki, żyłki, małe dłuta (do wycinania otworów)
- farby plakatowe, akrylowe, lakier bezbarwny

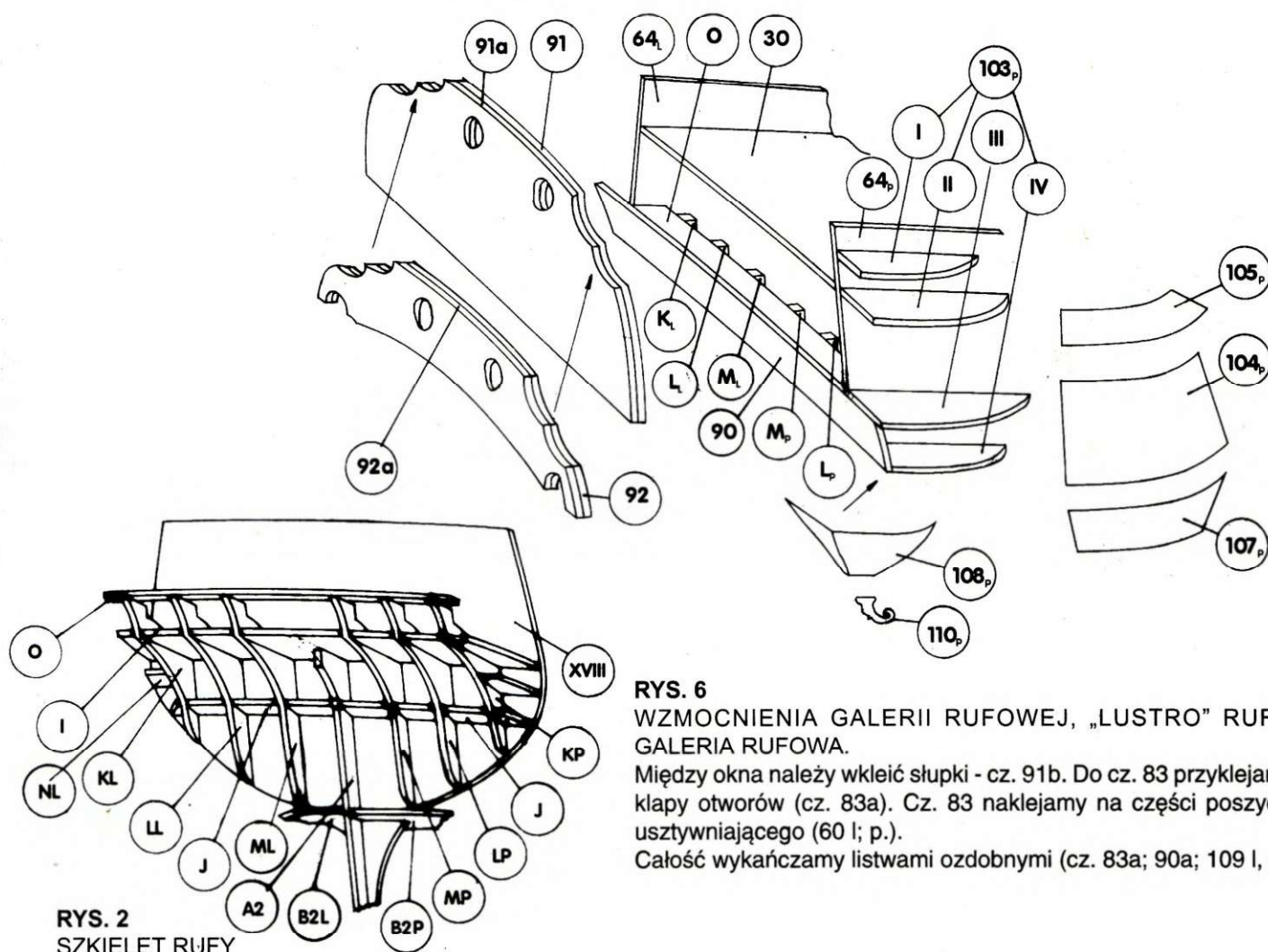
Model skleamy w takiej kolejności, w jakiej są ponumerowane części (cały kadłub).

OPIS BUDOWY

Części, które trzeba podkleić kartonem DO ODPOWIEDNIEJ GRUBOŚCI:

- wzdłużnica A1; A2; PODSTAWKA MODELU - 2mm
- wszystkie ELEMENTY SZKIELETU KADŁUBA; WZMOCNIENIA RUFY (część 103p.); POKŁADY; POKŁADY SZALUP - 1mm

Pozostałe elementy modelu są tak opracowane, że poza nielicznymi wyjątkami, nie wymagają podklejania kartonem.

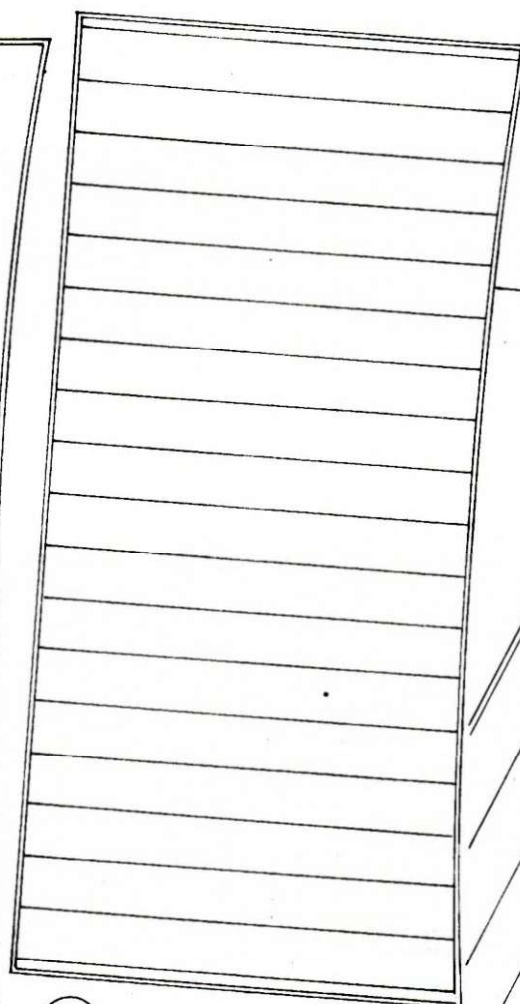
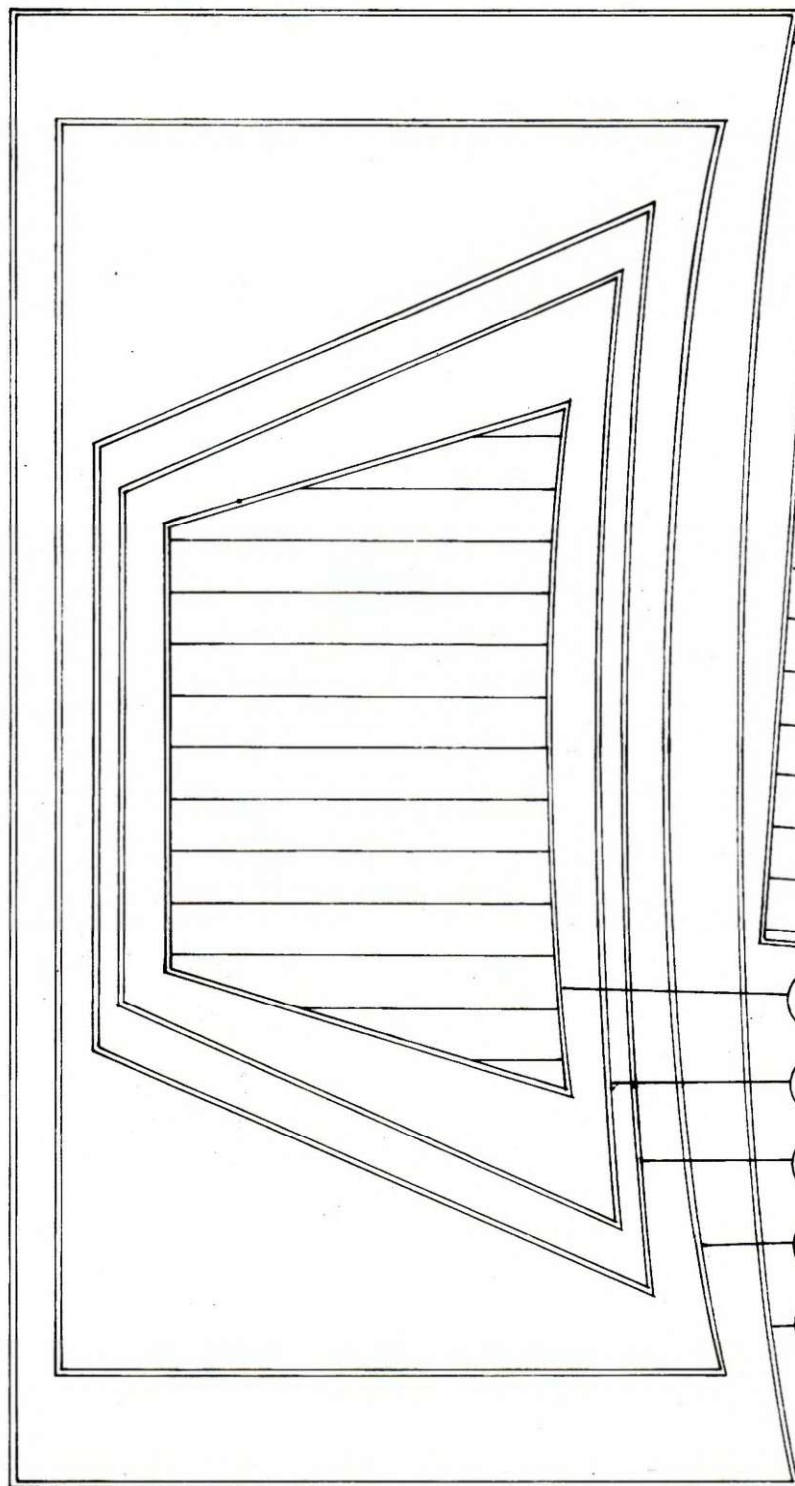

RYS. 6
WZMOCNIENIA GALERII RUFOWEJ, „LUSTRO” RUFY,
GALERIA RUFOWA.

Miedzy okna należy wkleić słupki - cz. 91b. Do cz. 83 przyklejamy kłapy otworów (cz. 83a). Cz. 83 naklejamy na części poszycia usztywniającego (60 I; p.).

Całość wykańczamy listwami ozdobnymi (cz. 83a; 90a; 109 I, p.)

13

235

238

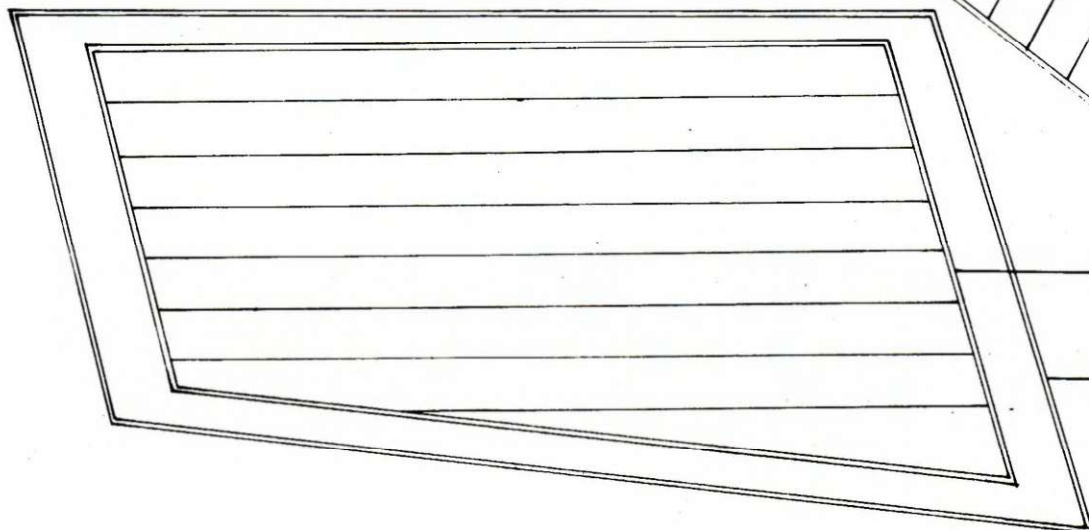
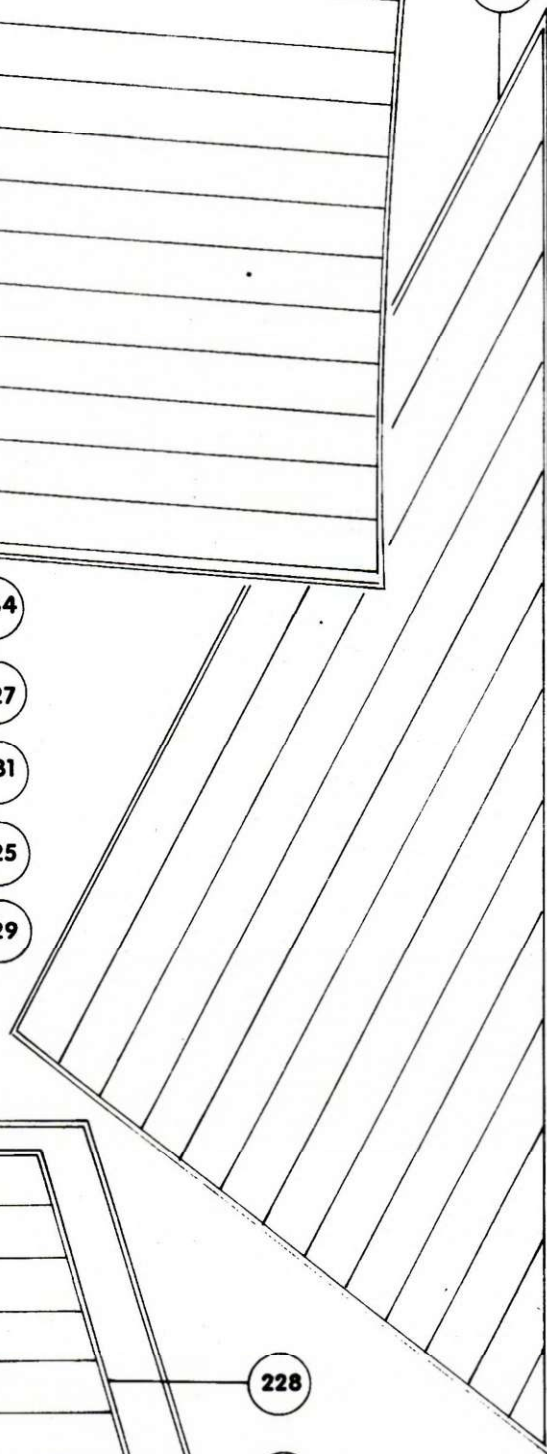
234

227

231

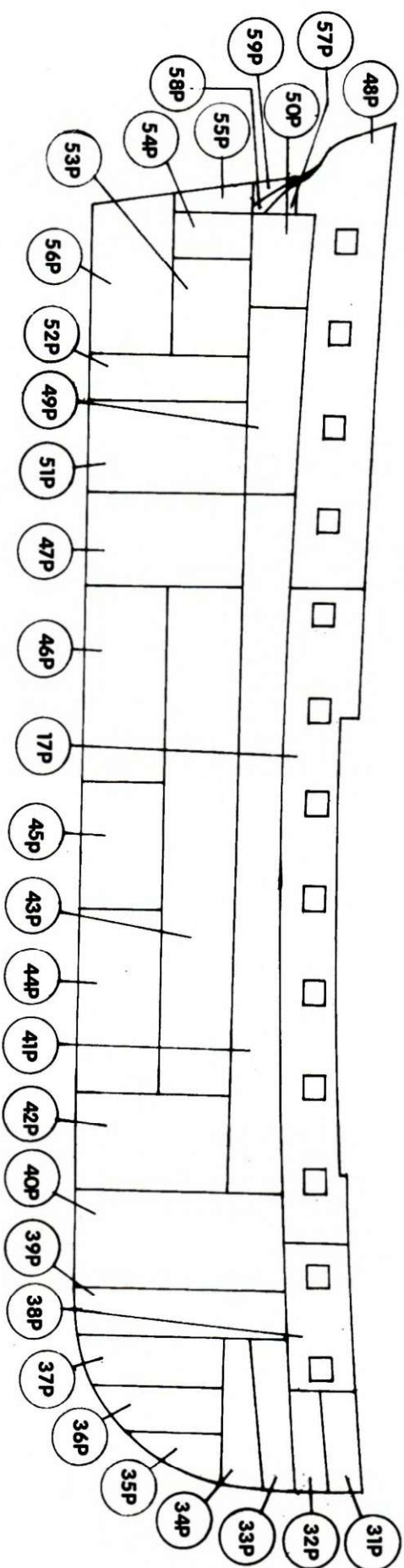
225

229

228

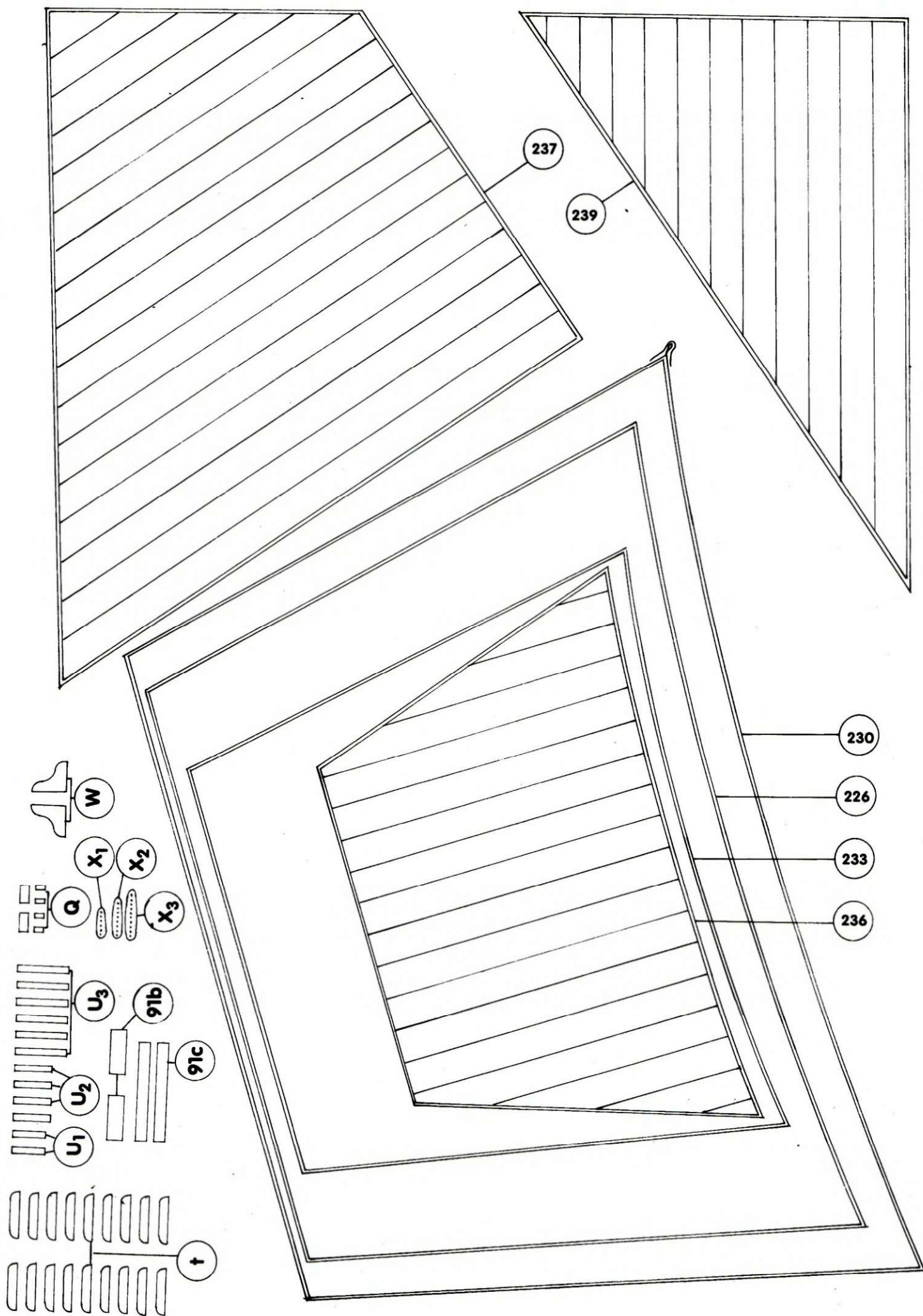
232

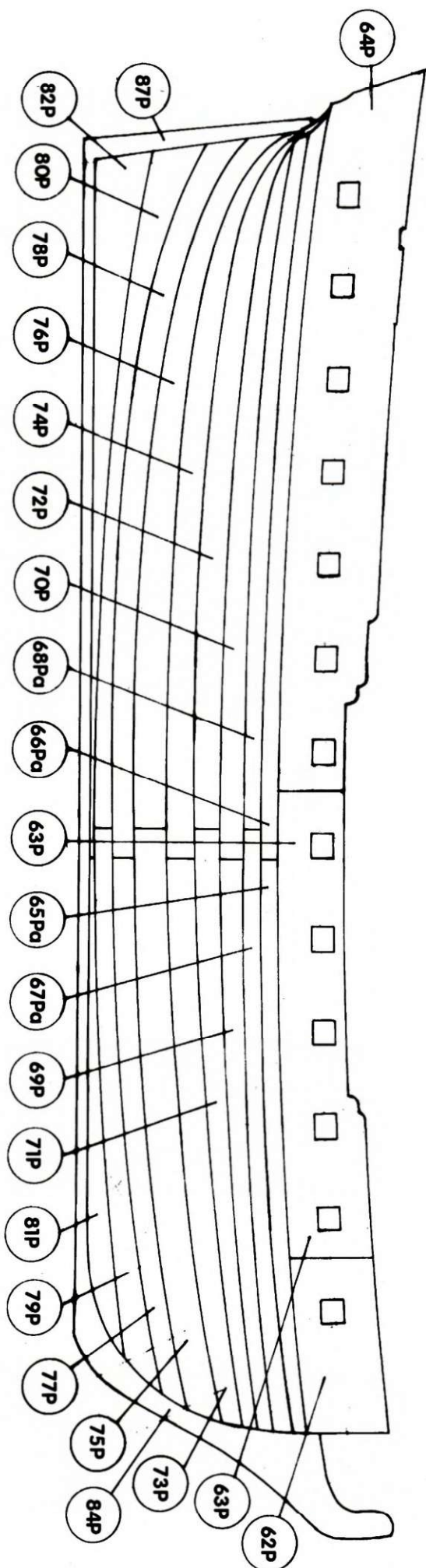

RYS. 3

POSZYCIE USZTYWNIĄJĄCE KADŁUB.

UWAGA! Po przyklejeniu pokładu - cz. 1 oraz partii „Dziobówki” cz. 2, 3 i 4, z pokrycia usztywniającego przyklejamy tylko cz. 17 i 17 p. Następnie wykonujemy wewnętrzne parapety furt działowych i wzmocnienia nadburcia - cz. 5-28. Cz. 26 - dolna część poszycia wewnętrznego; cz. 27 - poszycie między otworami strzelniczymi; cz. 28 - ogólna część poszycia wewnętrznego.

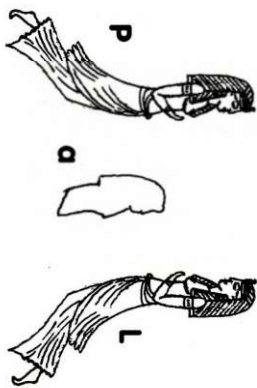

RYS. 5

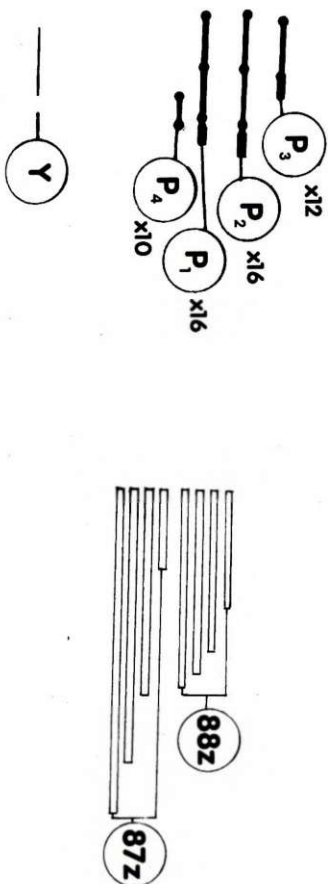
POSZYCIE ZASADNICZE, STĘPKA I STEWY.

Uwaga! Naklejając poszycie zasadnicze smarujemy klejem TYLKO te miejsca, w których stykają się ze sobą pasy poszycia usztywniającego. JEŻELI BĘDZIEMY SMAROWAĆ KLEJEM CAŁY KADŁUB, UZYSKAMY NIEŁADNE WYBRZUSZENIA „NA WRĘGACH”.

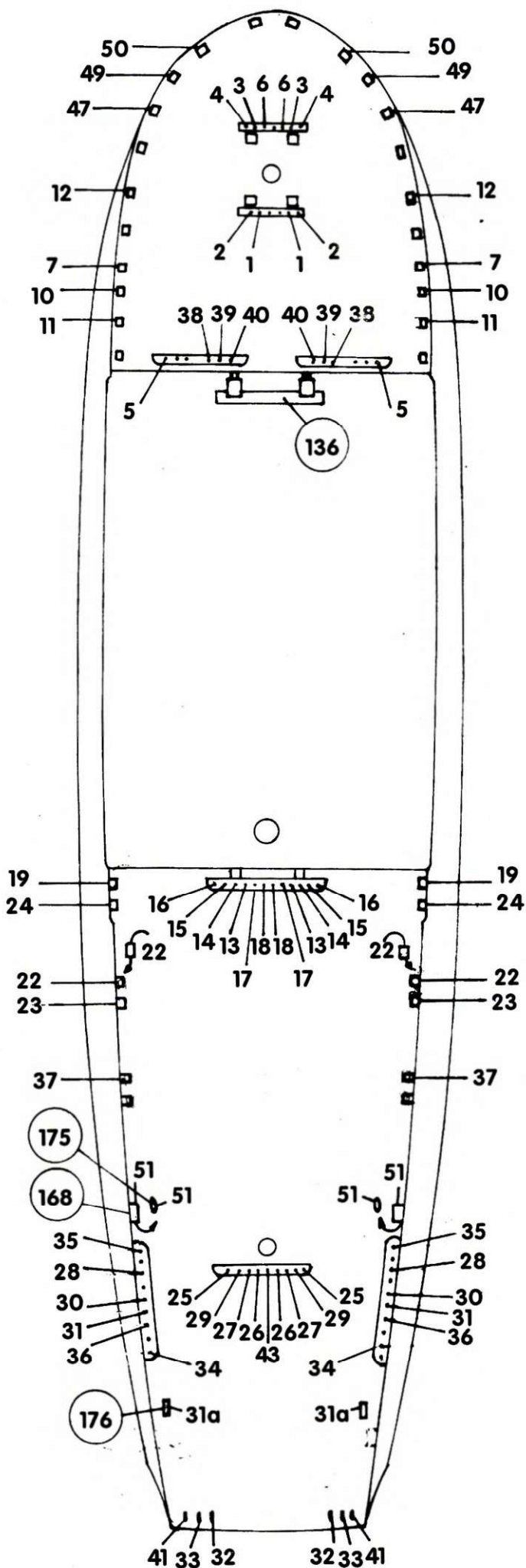
Na tym etapie należy zdecydować: o szpachlowaniu kadłuba oraz malowaniu ornamentów na burtach złotym kolorem. Stępkę i stewy podklejamy kartonem do grubości 3 mm.

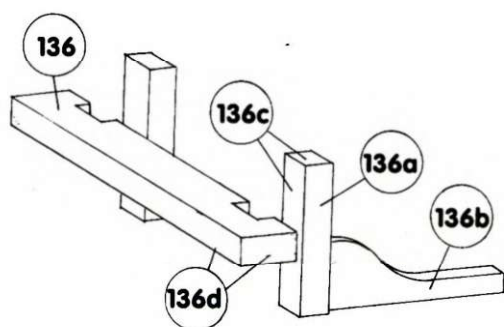

RZEŹBA DZIOWOWA
Część d - podklejamy do grubości 3mm.
Wklejamy ją pomiędzy część prawą „P” i
lewą „L” - całość przyklejamy do górnej
części stawy dziobowej (cz. 84) i
malujemy na złoto.

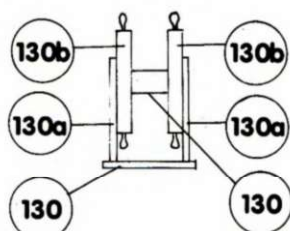
RYS. 43
MOCOWANIE LIN NA KOŁKACH I SŁUPKACH.
Jeżeli wykonujemy żagle wytykowe (cz. 228; 232) do połączenia wytyków (cz. 212a; 213a; 215a; 216a) należy użyć części Z oraz drytłu (pokazano na szablonachrejl).

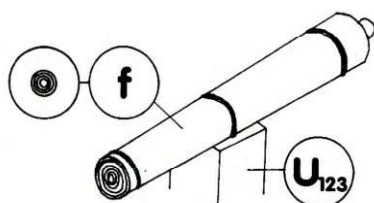

RYS. 22
PACHOŁ

Przyklejamy na pokładzie głównym - rys. 43

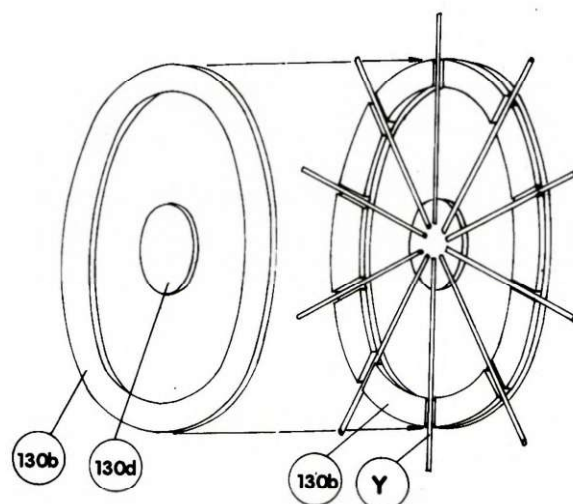

RYS. 23
KOŁA STEROWE z boku.

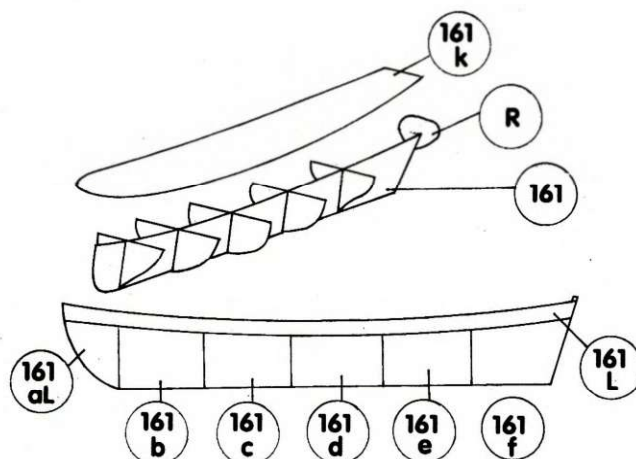
RYS. 26
FALKONET

Słupki cz. U1; U2; U3 podklejamy tekturą o grubości 1,5 mm, bądź wykonujemy ją z patyczków. Gotowe elementy przyklejamy wg rys. 8.

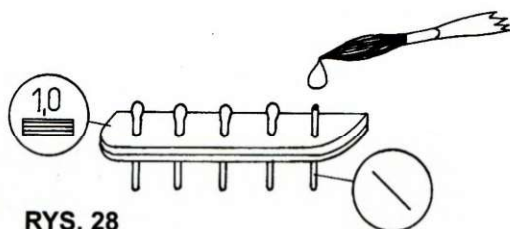
RYS. 24

KOŁO STEROWE - sposób wykonania koła obrotowego.

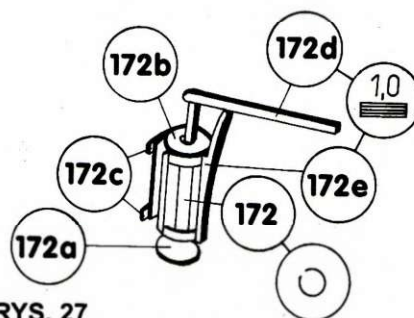
RYS. 25
SZALUPA OKRĘTOWA.

Analogicznie sklejamy pozostałe cztery szalupy. Szalupy przyklejamy na podstawkach - na śródkręciu. Szalupa 161 do podstawki 155
Szalupa 160 do podstawki 156
Szalupa 159 do podstawki 157

RYS. 28
KOŁKOWNICA

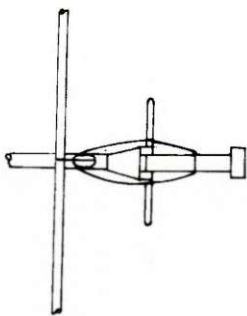
Sposób imitowania farbą kształtów kołków.

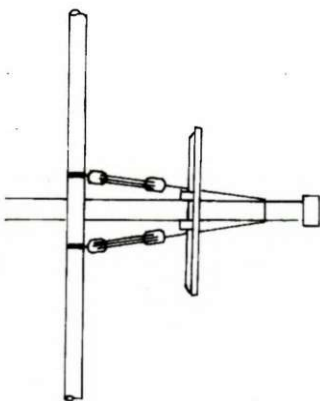
RYS. 27

Wykonujemy dwie pompy i przyklejamy na pokładzie głównym przy maszcie śródkowym.

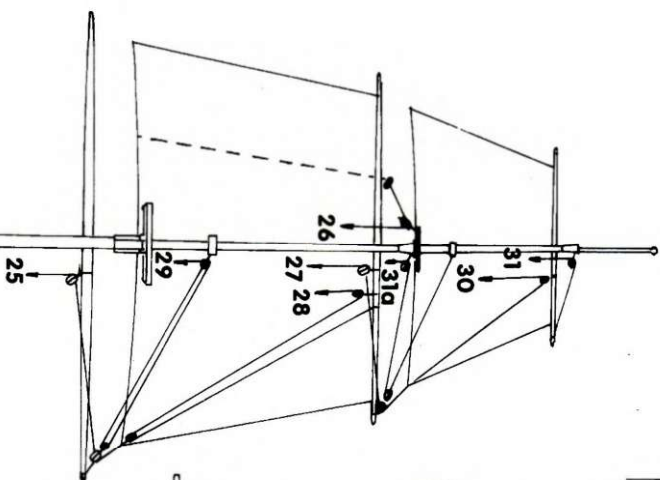
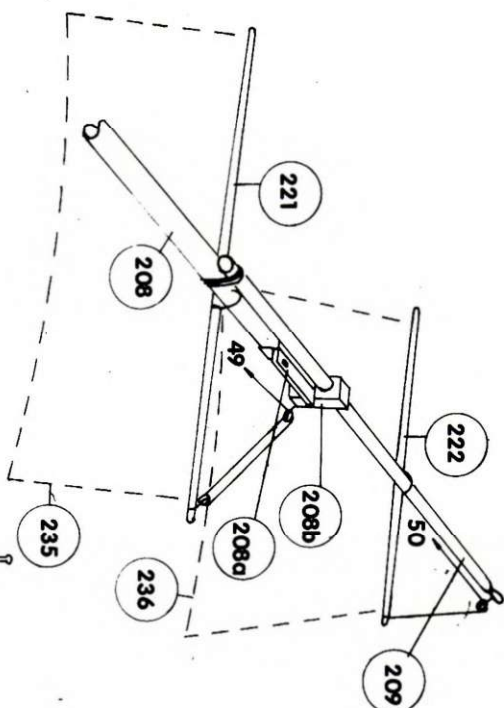
RYS. 41
SPOSÓB MOCOWANIA REJ
(cz. 216; 217; 213; 214; 218; 219;
220 0

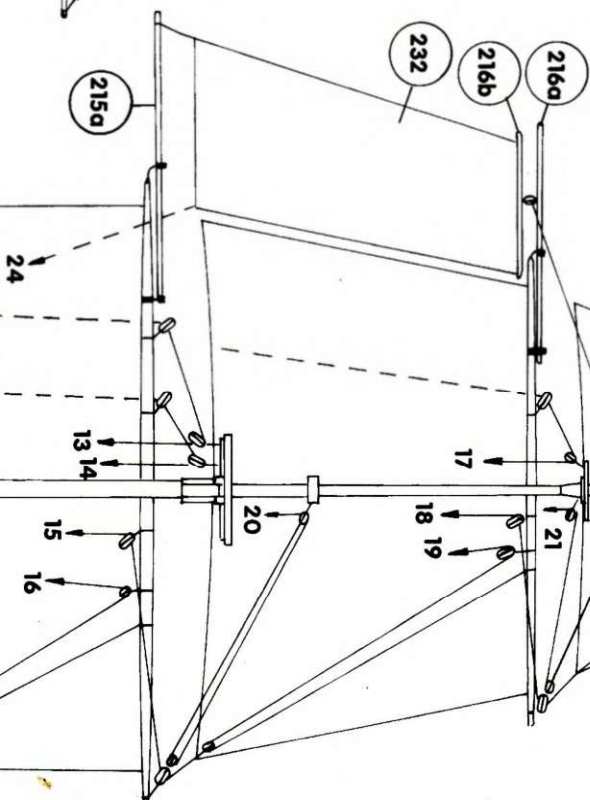
RYS. 42
ZAWIESZENIE REJ (cz 212; 215)

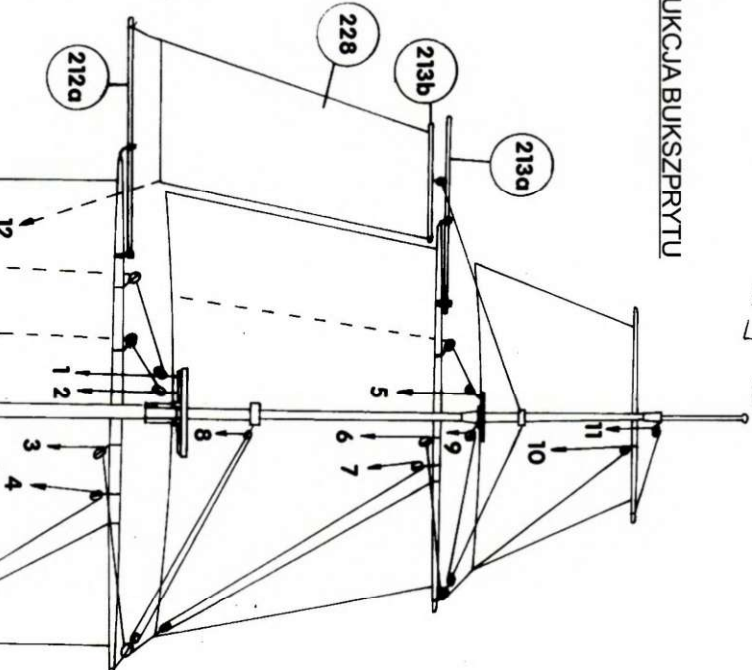
RYS. 37
KONSTRUKCJA BUKSZPRYTU

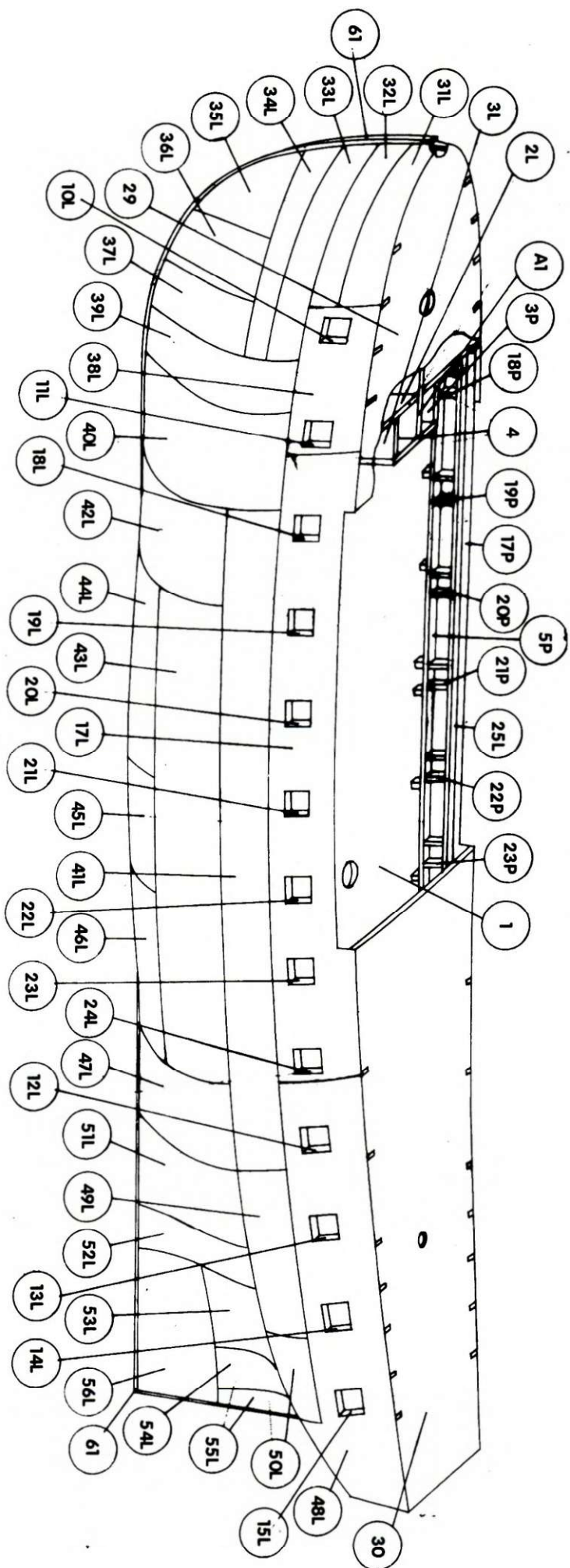
RYS. 40
OLINOWANIE BEZANMASZTU (tylny maszt)

RYS. 39
OLINOWANIE GROTMASZTU (środkowy maszt)

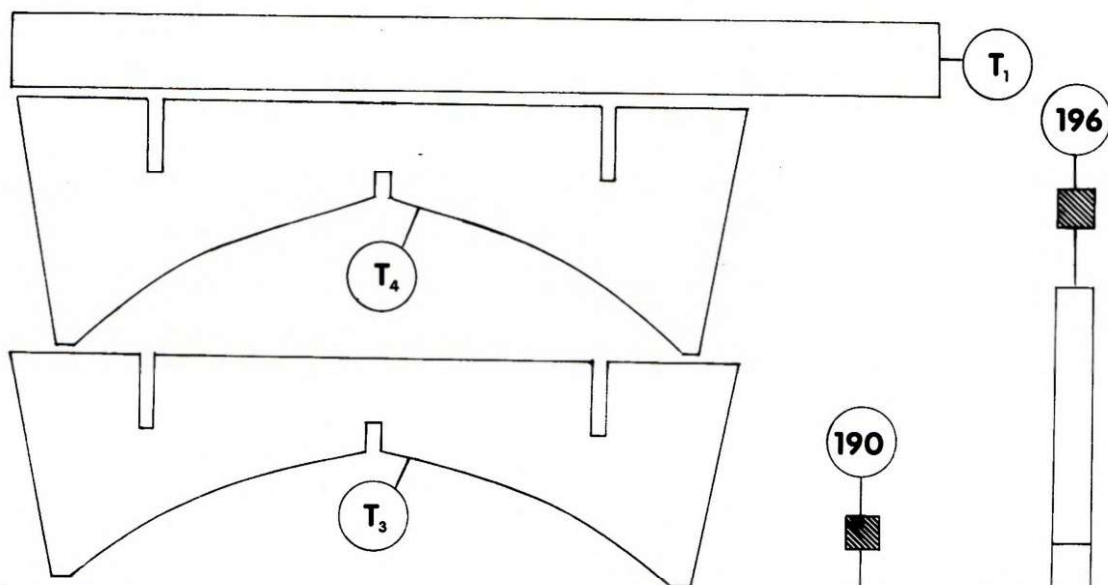
RYS. 38
OLINOWANIE FOKMASZTU (przedni maszt))

RYS. 4

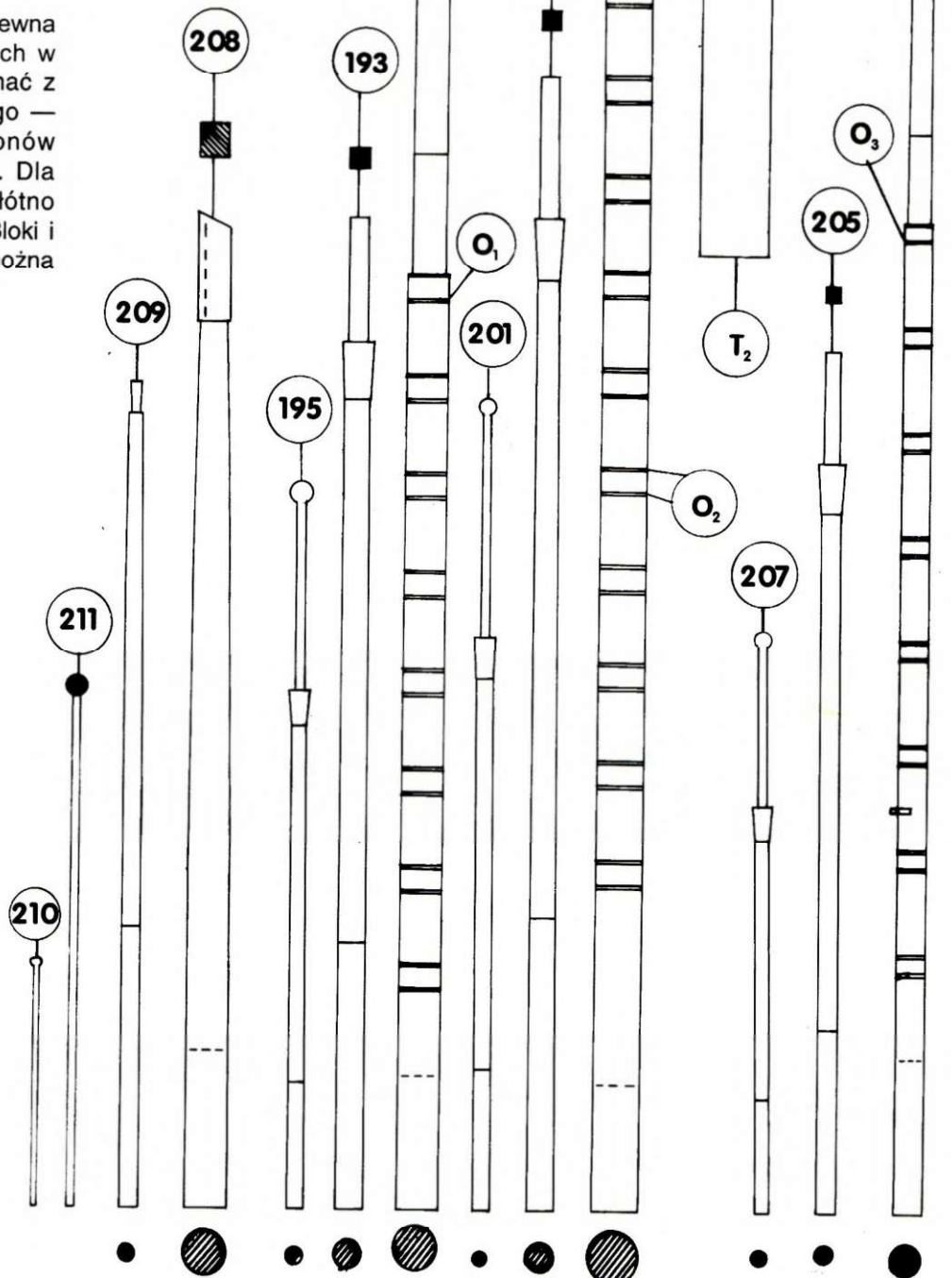
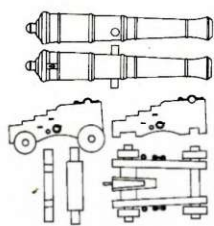
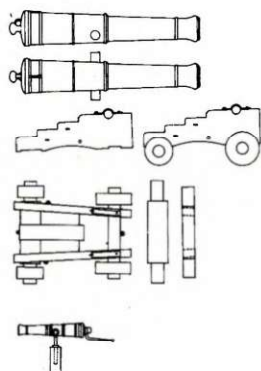
Wewnętrzne usztywnienie nadburć, otwory strzelnicze, pokłady, poszycie usztywniające kadłub.

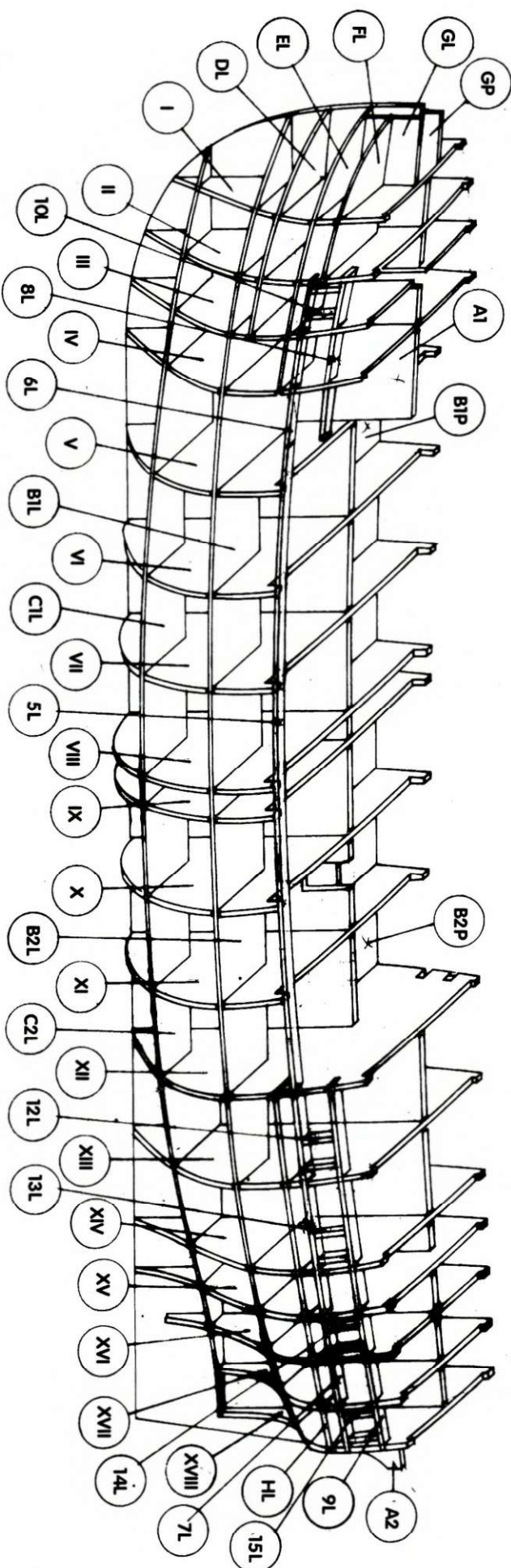
UWAGA! Część 61 - należy przykleić dokładnie na środku dolnej części kadłuba do poszycia usztywniającego. Do tej części przykleimy stępkę i stawy po przyklejeniu poszycia zasadniczego.

OMASZTOWANIE I OLINOWANIE OKRĘTU.

Masztzy i reje wykonujemy z drewna wg szablonów zamieszczonych w instrukcji. Żagle należy wykonać z cienkiego płótna bawełnianego — również wg szablonów zamieszczonych w instrukcji. Dla uzyskania lepszego efektu płótno można pobarwić w herbacie. Bloki i jufersy (B1; B2; J1; J2; J3) można również wykonać z modeliny.

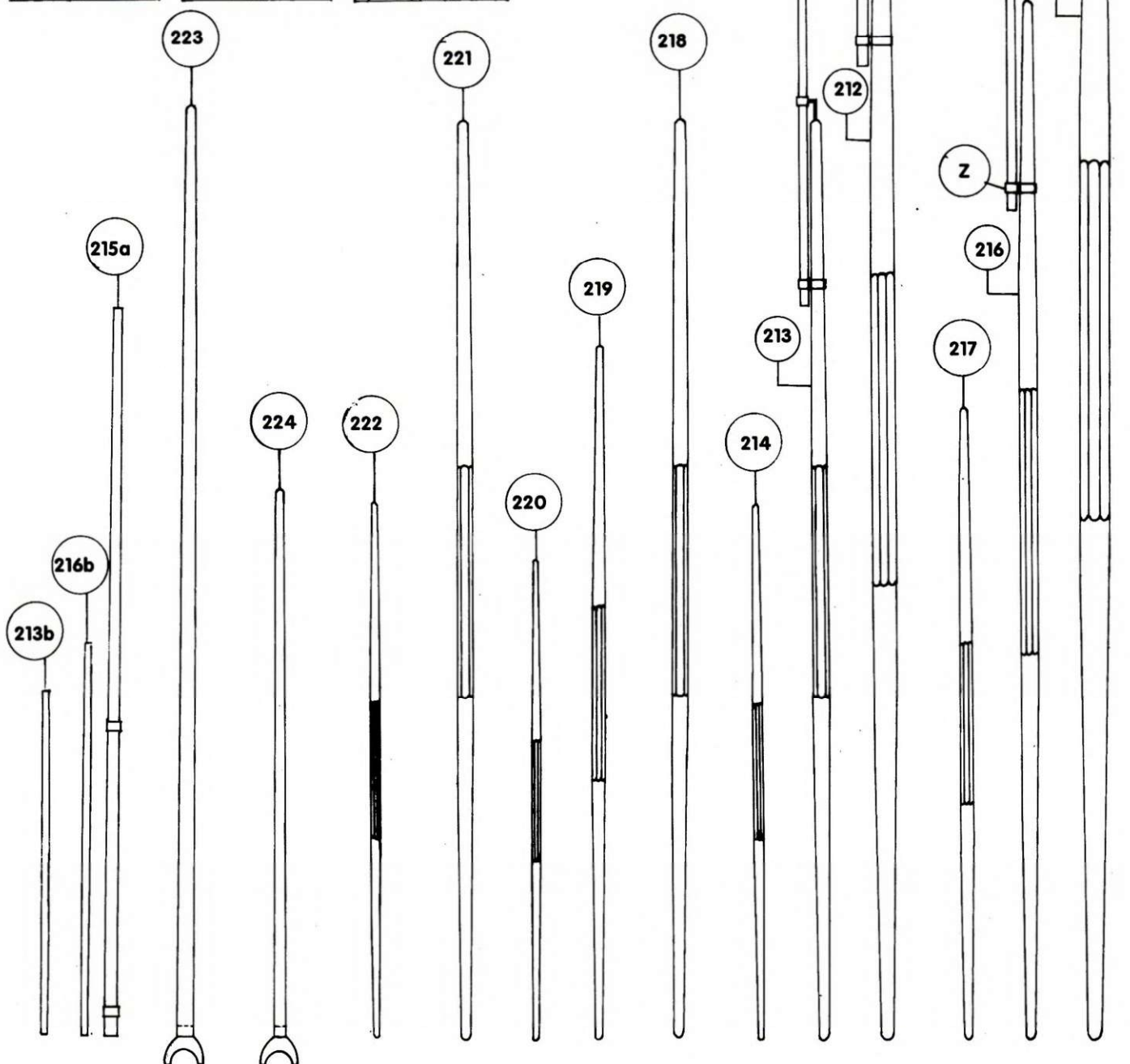
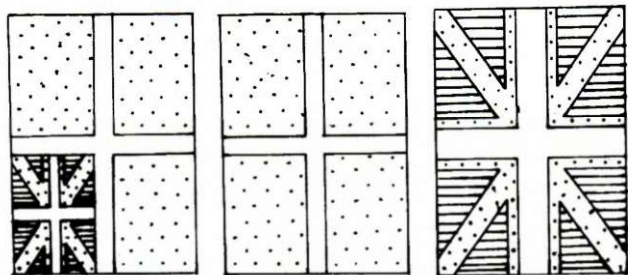
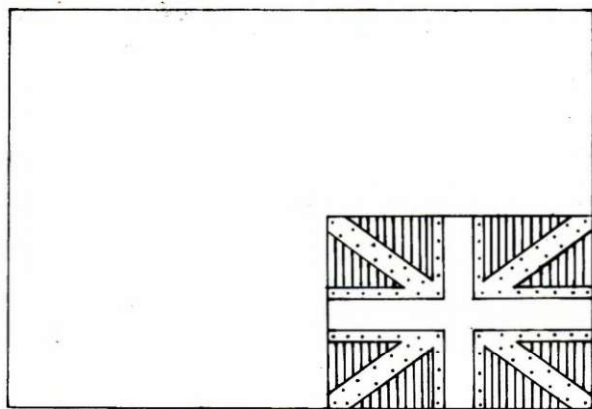

RYS. 1

SZKIELET KADŁUBA - należy zwrócić uwagę, aby wręgi były ułożone pod kątem 90° do wzdłużnic. Nie pozwoli to na „zwichrowanie” się kadłuba.

UWAGA! Po sklejeniu szkieletu wkładamy 12 ławet L1 - 4 w części kadłubowej, 8 w części rufowej. Ławety wkładamy naprzeciw furt armatnich utworzonych przez litwy pionowe części 10; 11; 12 - 15.

Wzdłużnice główne podklejamy tekturą parami tak aby po wycięciu stanowiły jedną całość tzn. A_1 z A_{2P} , B_{1P} z B_{2P} , C_{1L} z C_{2L} , C_{1P} z C_{2P} .

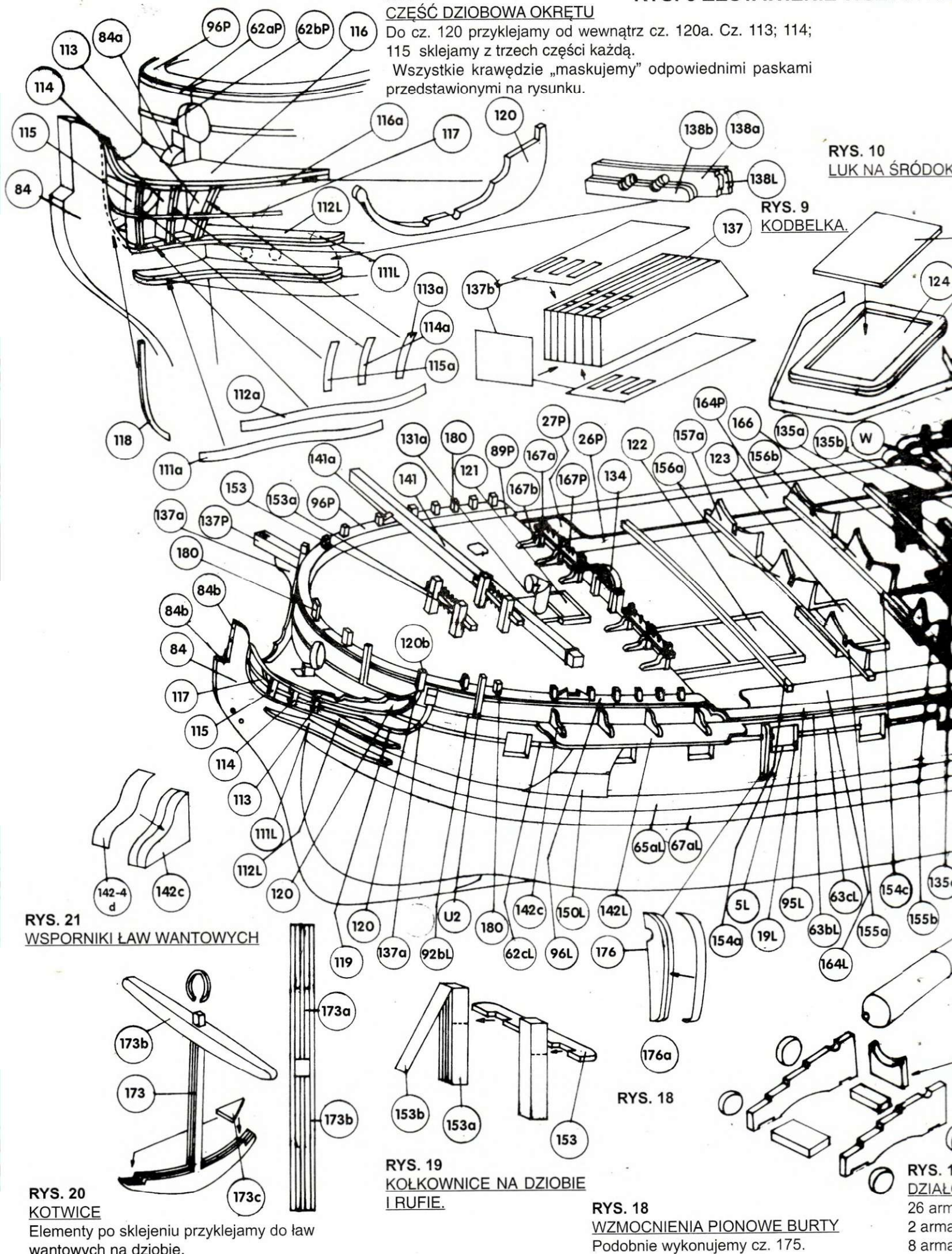
RYS. 7
CZĘŚĆ DZIOBOWA OKRETU

Do cz. 120 przyklejamy od wewnątrz cz. 120a. Cz. 113; 114; 115 skleamy z trzech części każdą.
Wszystkie krawędzie „maskujemy” odpowiednimi paskami przedstawionymi na rysunku.

RYS. 8 ZESTAWIENIE WSZYSTKICH

RYS. 10
LUK NA ŚRÓDOK

RYS. 9
KODBELKA.

RYS. 21
WSPORNIKI ŁAW WANTOWYCH

RYS. 20
KOTWICE

Elementy po sklejeniu przyklejamy do ław wantowych na dziobie.

RYS. 19
KÓŁKOWNICE NA DZIOBIE I RUFIE.

RYS. 18

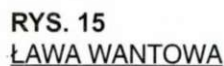
RYS. 18
WZMOCNIENIA PIONOWE BURTY
Podobnie wykonujemy cz. 175.

RYS. 1
DZIAŁ
26 arm
2 arma
8 arma

5. 10 NA ŚRÓDOKRĘCIU

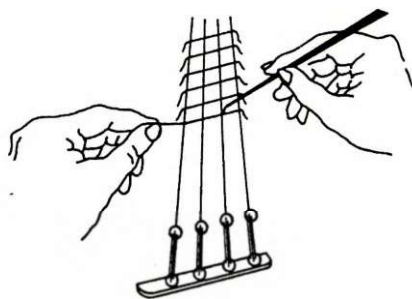

Otwory w kotłownicy można wypalić lub wyciąć większe szczeliny i zamaskować je paskiem papieru lub farbą - tak jak na rysunku.

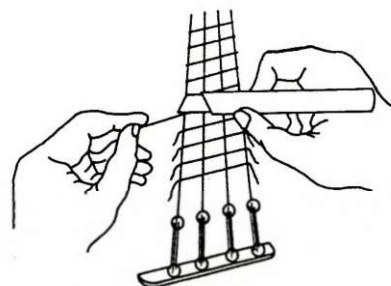

RYS. 14
LATARNIA
Cz. 163 a,b,c,d,e,f
podklejamy kartonem
grubości 0,5 mm.

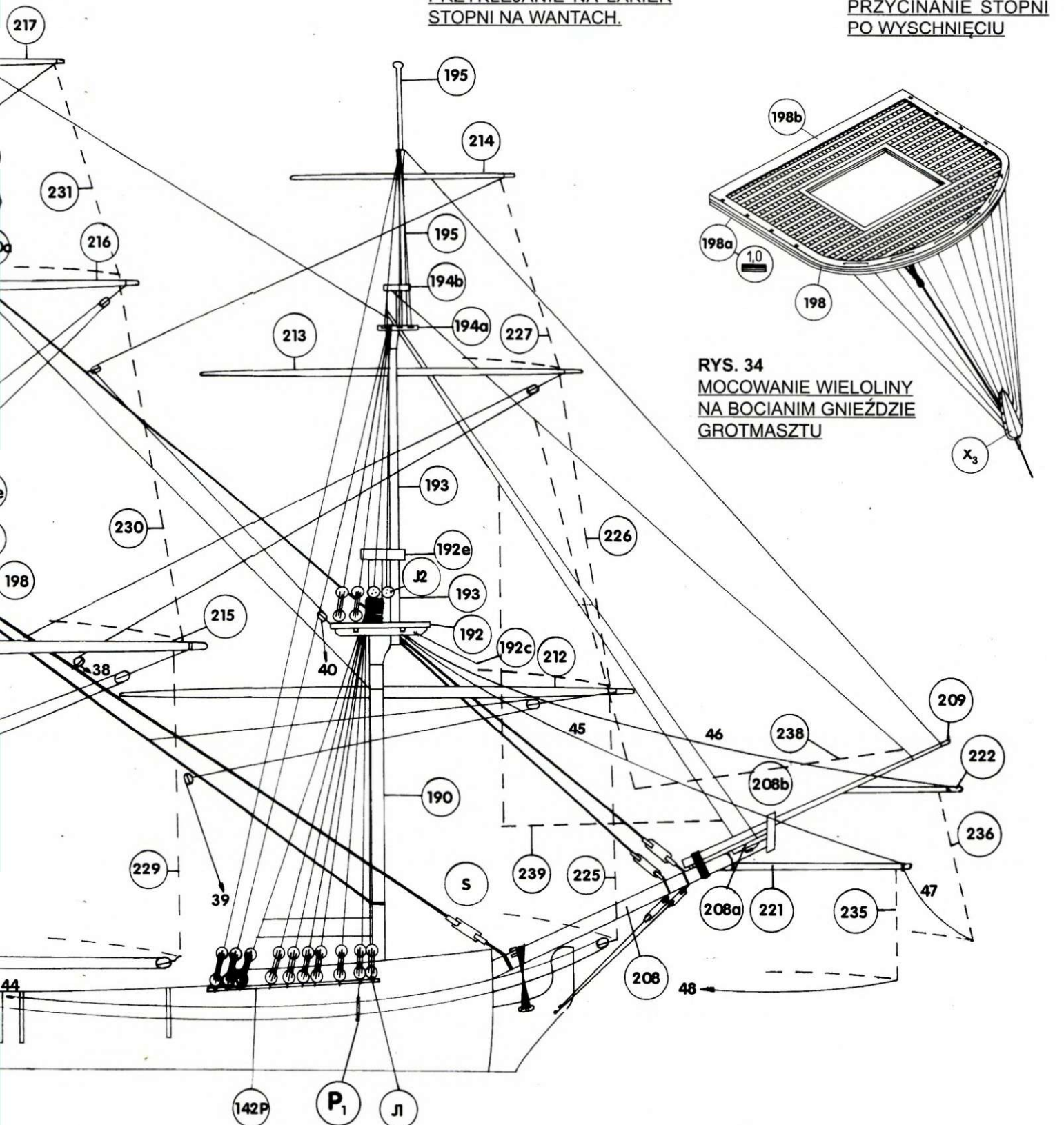
Wg tego rysunku skleamy wszystkie luki na okręcie.
Cz. 122; 124; 125; 16 podklejamy kartonami do grubości 1,5 mm.
Cz. 121; 125; 132; 128 podklejamy kartonami do grubości 1 mm.
Cz. 126 podklejamy kartonami do grubości 1,5 mm.

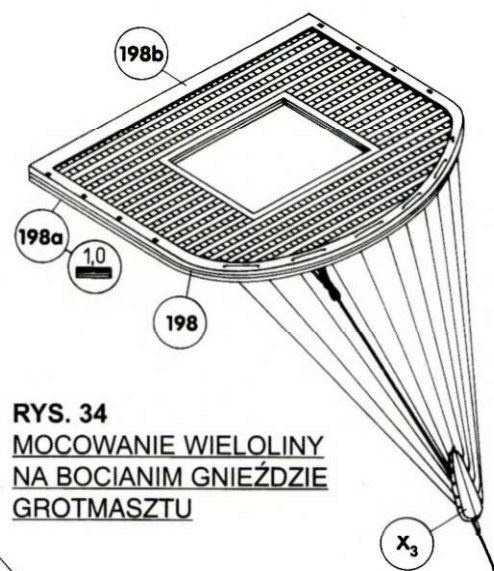
RYS. 32
PRZYKLEJANIE NA LAKIER
STOPNI NA WANTACH.

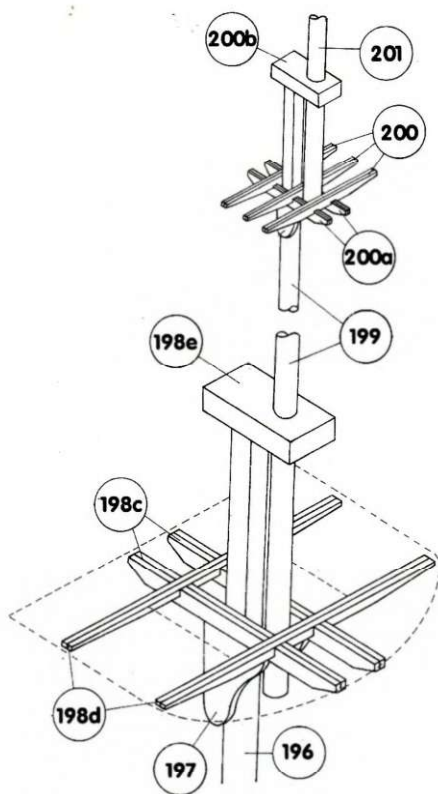
RYS. 33
PRZYCINANIE STOPNI
PO WYSCHNIĘCIU

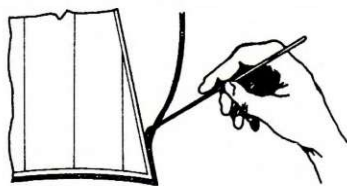
RYS. 29
ZESTAWIENIE OMASZTOWANIA, OLINOWANIA, OŻAGŁOWANIA OKRĘTU.
Żagle narysowane są linią przerywaną.

RYS. 34
MOCOWANIE WIELOLINY
NA BOCIANIM GNIEZDZIE
GROTMASTU

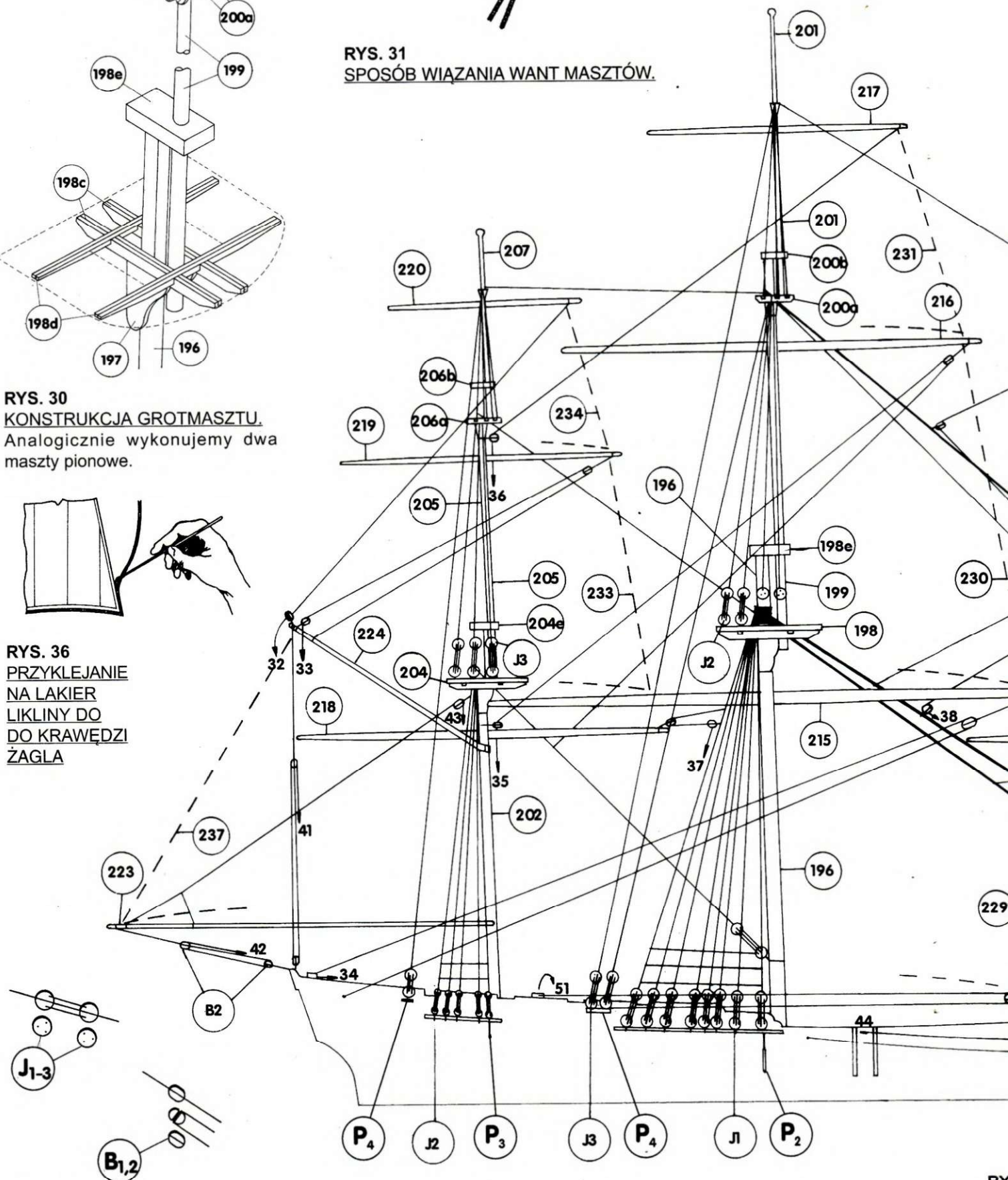
RYS. 30
KONSTRUKCJA GROTMASZTU.
Analogicznie wykonujemy dwa
maszty pionowe.

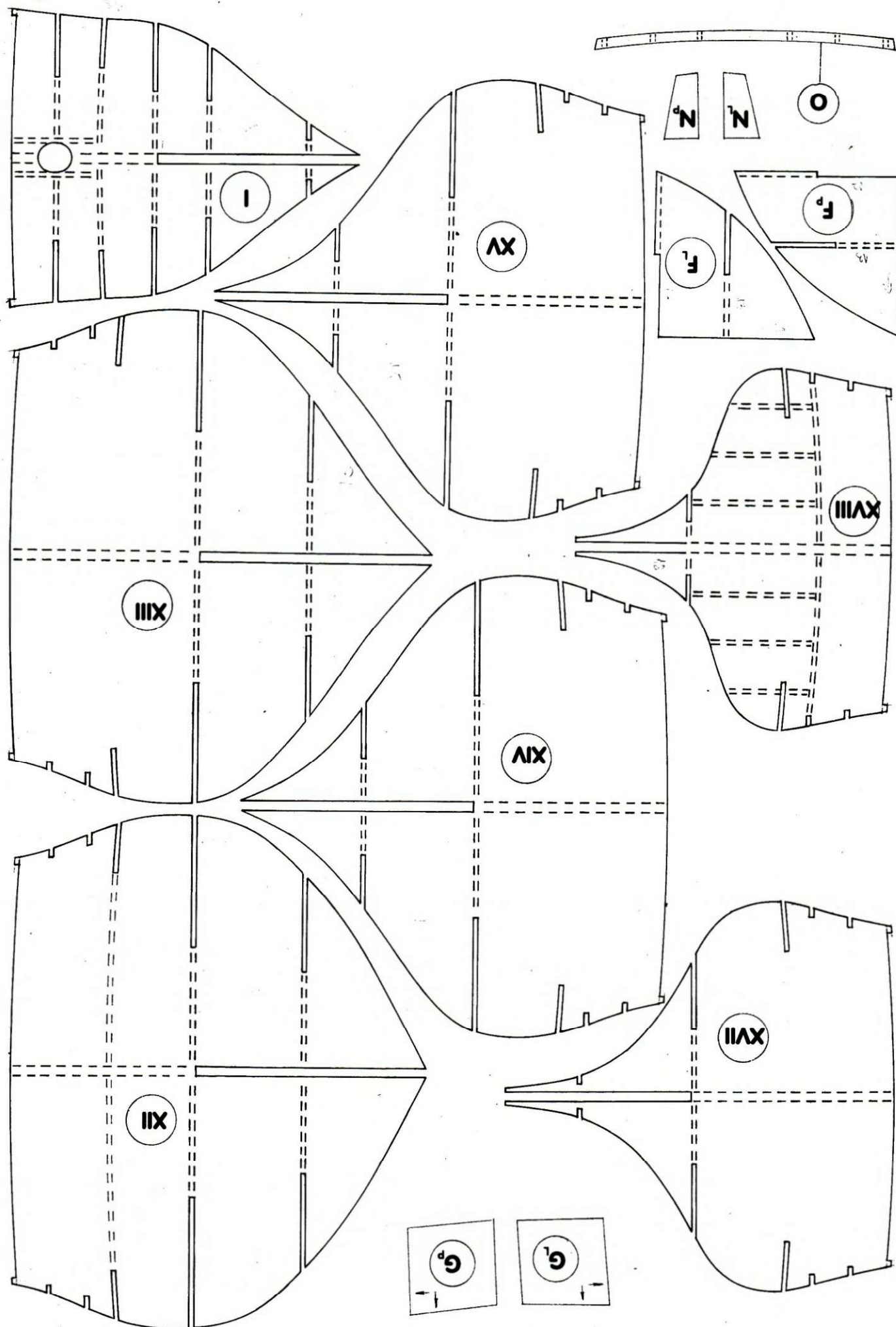
RYS. 36
PRZYKLEJANIE
NA LAKIER
LIKliny DO
DO KRAWĘDZI
ŻAGLA

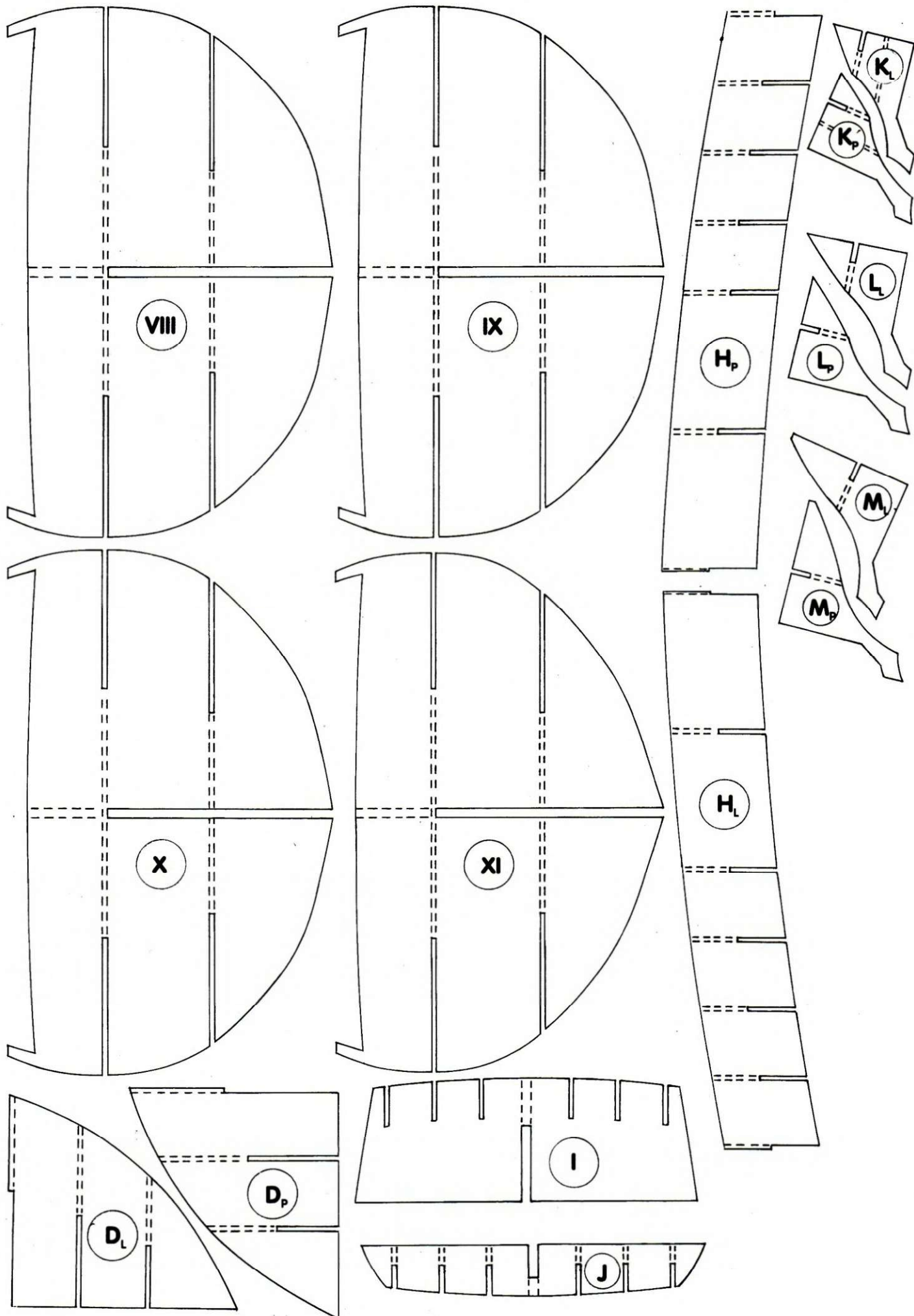

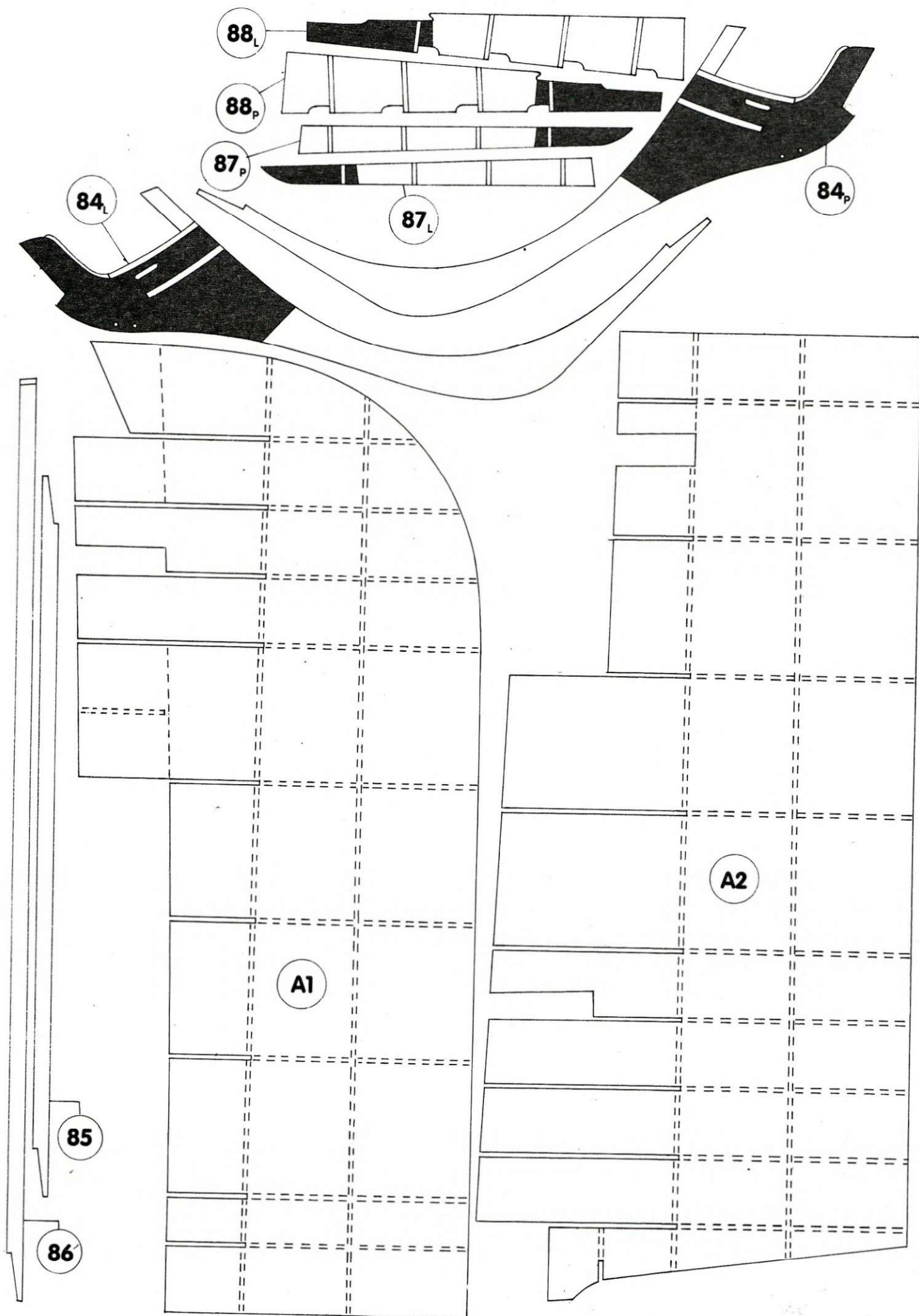
RYS. 31
SPOSÓB WIĄZANIA WANT MASZTÓW.

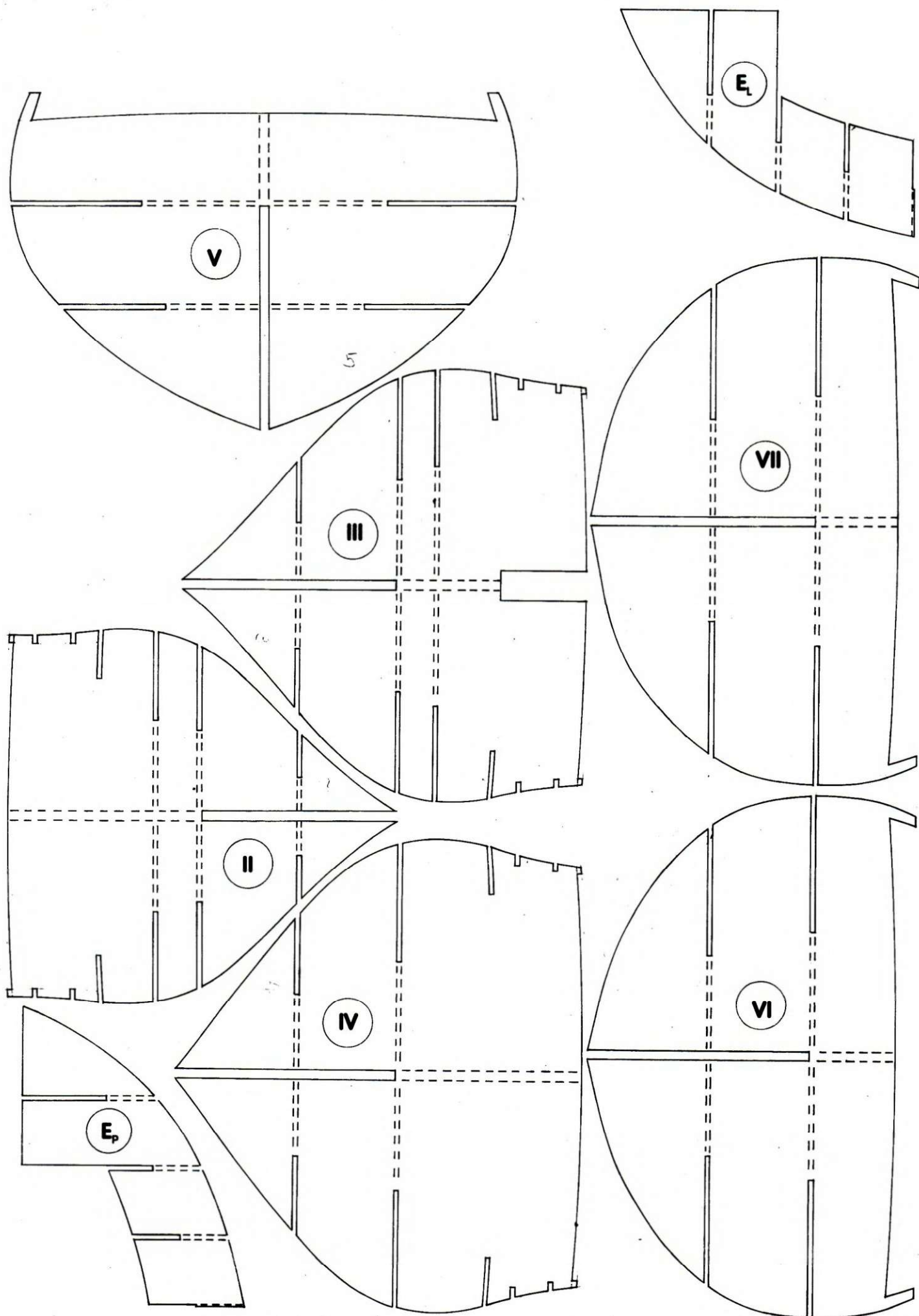

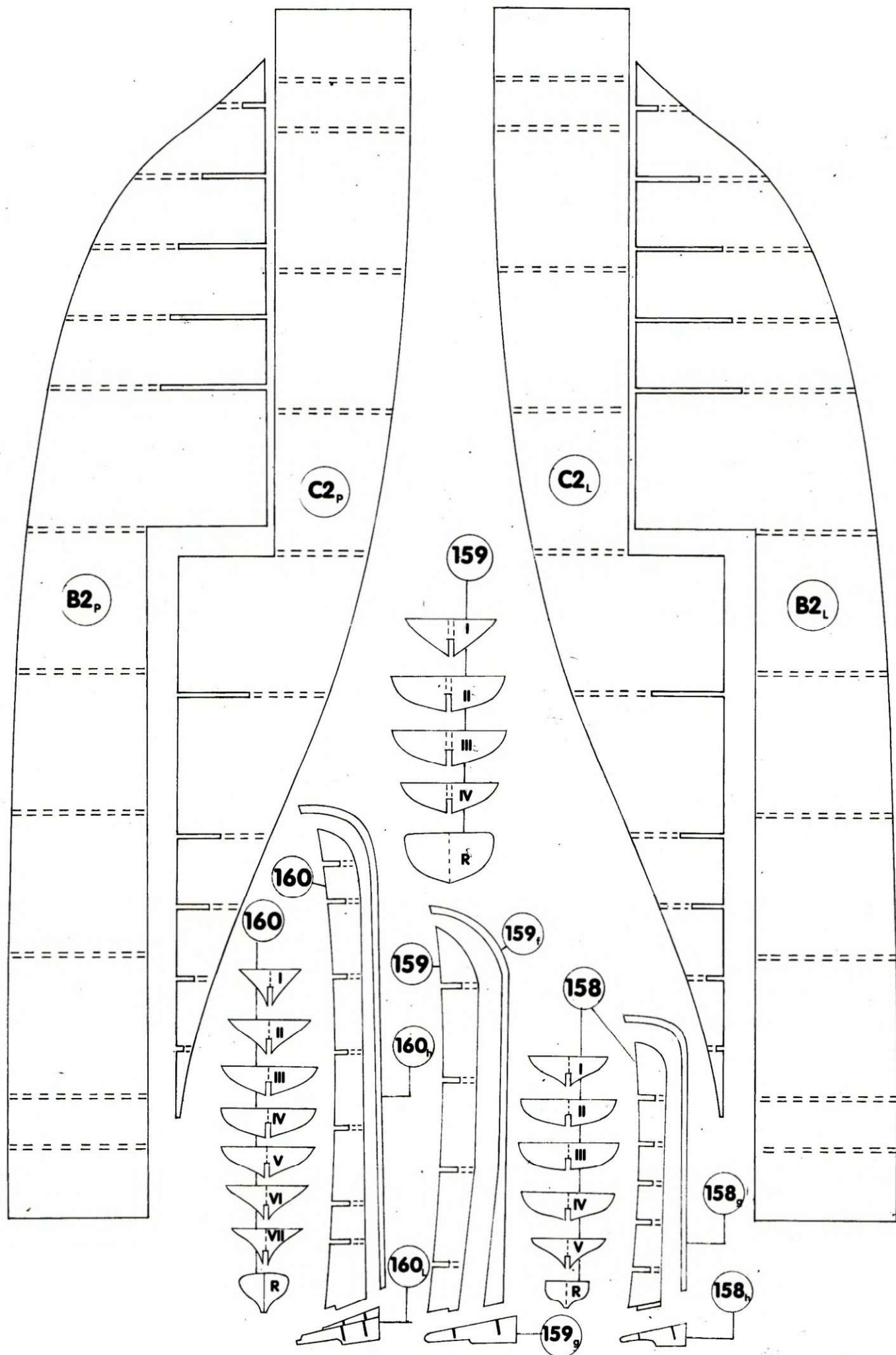
RYS. 35
WYKONANIE JUFERSÓW I BLOKÓW.

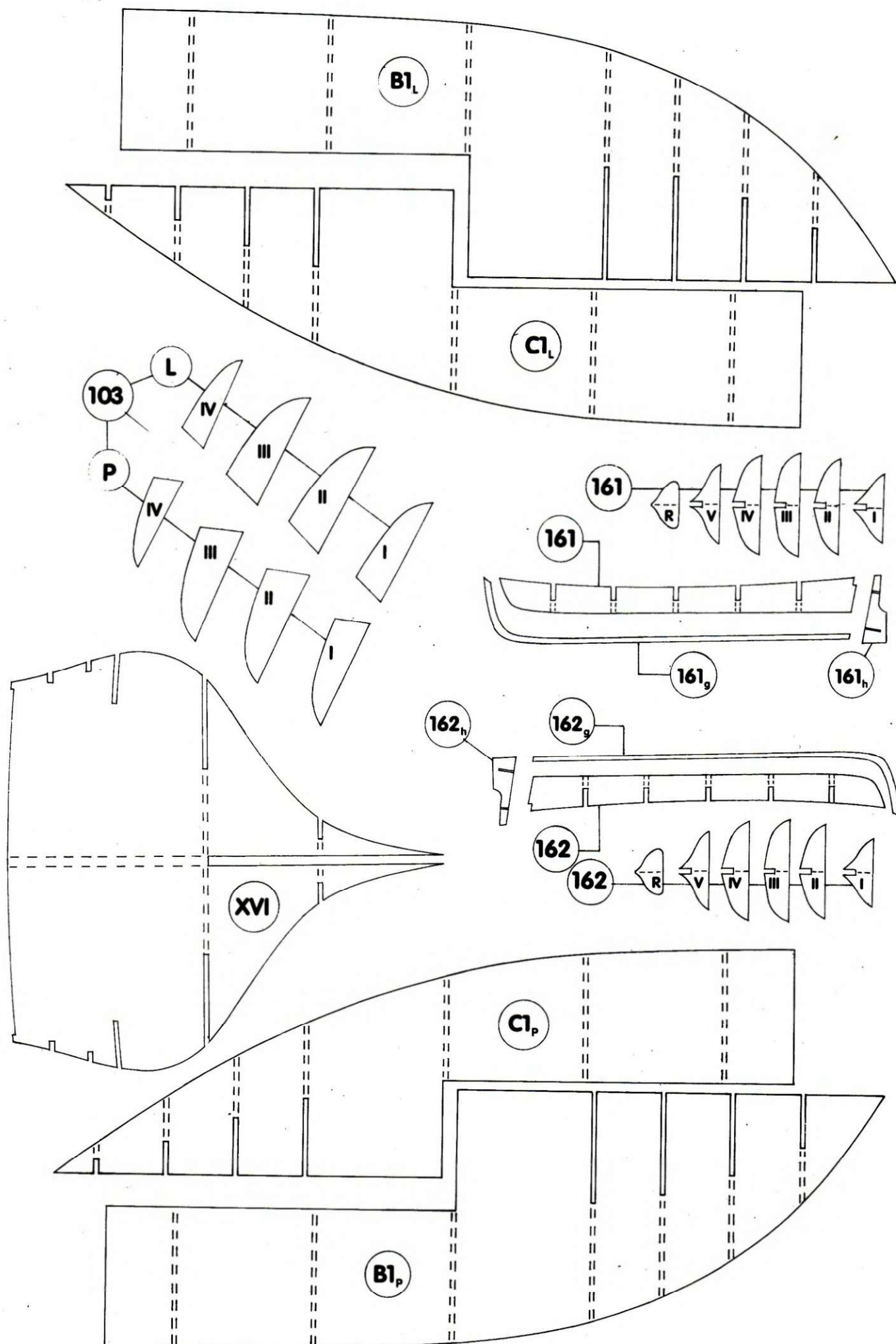

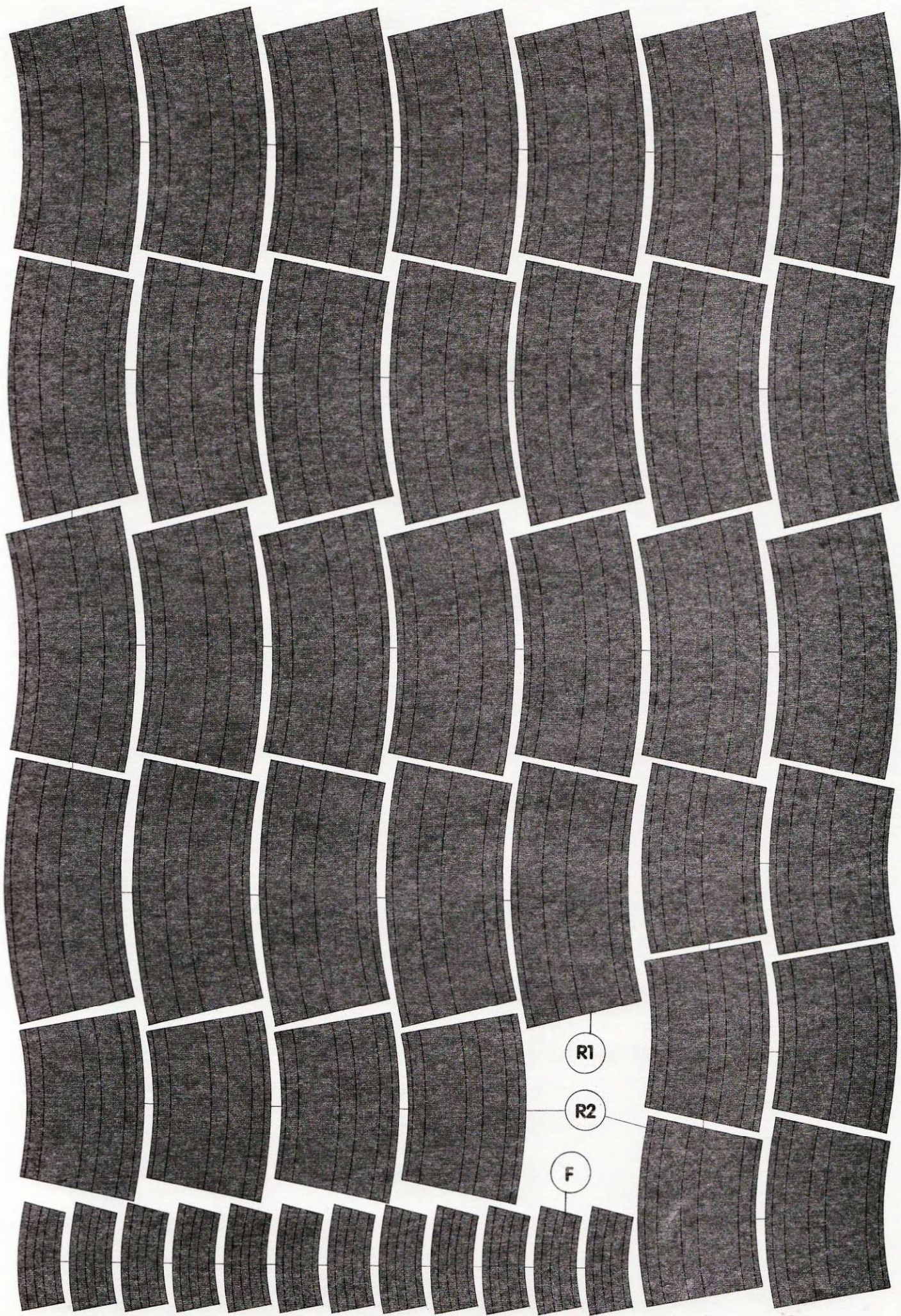

2

R1

R2

F

